

Λ2008

4803 K

МЭШНҮР-ЖҮСЭН

مشهد ریوسی
7

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Мәшһүртану ғылыми-практикалық орталығы

Мәшһүр Жүсіп

Қазақ шежіресі

Шығармалары. 10 том

Павлодар 2007 ж

МАЗМҰНЫ

Қазақ шежіресі (бірінші нұсқа)	3
Орта жүз шежіресі	3
Хандар шежіресі	6
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	7
Орта жүз шежіресі жалғасы.....	7
Мейрам тарауы	9
Арғын-Сүйіндік шежіресі	12
Қуандық шежіресі.....	18
Арғын-Қаракесек шежіресі.....	23
Найман шежіресі.....	30
Қыпшақ шежіресі.....	33
Арғын-Сүйіндік-Ақбура тарауы	34
Тобықты шежіресі.....	36
Қанжығалы шежіресі.....	37
Бәсентиін шежіресі	39
Арғын-Сүйіндік-Орманшы тарауы	44
Керей шежіресі.....	45
Бәсентиін: Бұқа, Күбір тарауы.....	46
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы.....	49
Қазақ шежіресі (екінші нұсқа)	53
Арғын-Қуандық шежіресі	53
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	56
Қарауыл [шежіресі].....	59
Арғын-Сүйіндік-Жаңабатыр тарауы	60
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	61
Бәсентиін шежіресі	64
Қыпшақ шежіресі	65
Арғын-Сүйіндік-Күлік-тарауы жалғасы.....	66
Керей шежіресі жалғасы	67
Қыпшақ шежіресі жалғасы	68
Қуандық шежіресі.....	68
Арғын-Сүйіндік-Күлік шежіресі жалғасы.....	70
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	70
Арғын-Сүйіндік – Күлік жалғасы	70
Әз жақсылардың батасы.....	75

Арғын шежіресі басы	76
Қыпшақ шежіресі.....	76
Тарақты шежіресі.....	78
Қуандық шежіресі жалғасы	79
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	81
Арғын-Сүйіндік-Тұлпар тарауы	82
Арғын-Қаракесек шежіресі.....	82
Найман шежіресі.....	86
Қаракесек шежіресі жалғасы	90
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы	91
Қаракесек шежіресі жалғасы	92
Кіші жүз: Алшын шежіресі.....	94
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	95
Мақал	96
Бәсентиін шежіресі жалғасы	97
Кірмелер тарауы.....	97
Найман шежіресі жалғасы	98
Төрелер шежіресі.....	98
Шежірелік әңгімелер	100
Қаракесек шежіресі жалғасы	102
Бәсентиін шежіресі.....	106
Қожалар шежіресі	106
Төрелер шежіресі жалғасы	108
Керей шежіресі.....	110
Бәсентиін шежіресі жалғасы	110
Қанжығалы шежіресі.....	111
Қожалар шежіресі жалғасы.....	111
Көп ұлды болғандар туралы	112
Арғын-Сүйіндік-Күлік жалғасы	114
Бәсентиін шежіресі соны	114
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	114
Арғын-Сүйіндік-Ақбура.....	115
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	116
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы.....	117
Арғын-Сүйіндік-Айдабол	118
Шежірелік деректер.....	119

Бөлтірік сөзі.....	123
Арғын-Бегендік тарауы	124
Найман шежіресі жалғасы	125
Үзік шежірелер.....	126
Қанжығалы-Ырғақты тарауы.....	128
Арғын-Бегендік т.с.с. ішіндегі кірмелер	128
Арғын-Қаржас тарауы	130
Қаракесек шежіресі жалғасы	134
Арғын шежіресі басы	135
Қазақ шежіресі басы	138
Қарақожаның керемет билігі	139
Арғын шежіресі деректері	141
Жиенәлі батыр тұлпары	143
Қуандық шежіресі жалғасы	145
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	147
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы	152
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы жалғасы	153
Арғын-Сүйіндік-Орманшы тарауы	154
Уақ шежіресі	155
Шежіре үзіктері.....	156
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы жалғасы	156
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	158
Арғын-Сүйіндік-Күлік	159
Қаракесек шежіресі	159
Тобықты шежіресіне дерек	160
Арғы атасы белгісіздер туралы.....	160
Арғын-Сүйіндік-Ақбура.....	161
Арғын-Қаржас тарауы	162
Түпкі атасы белгісіздер шежіресі.....	164
Бәсентиін шежіресі жалғасы	165
Арғын-Қаржас шежіресі жалғасы	168
Қанжығалы шежіресі.....	169
«Үшқұрт».....	175
Қаракесек ішіндегі Қырғыз.....	176
Арғын – Сүйіндік-Күлік тарауы жалғасы.....	176
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	177

Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы жалғасы	178
Арғын-Сүйіндік-Күлік	179
Такпақ. Төйтенің Қондыбайының айтқаны.....	184
Қазақ шежіресі (үшінші нұсқа)	185
Арғын-Тобықты шежіресі	185
Тобықты шежіресі жалғасы	191
Керей шежіресі жалғасы	192
Арғын-Қаржас-Талас тарауы	193
Түрлі деректер	193
Бәсентиін шежіресі жалғасы	194
Арғын шежіресі басы	195
Қазақ шежіресі (төртінші нұсқа).....	197
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	197
Қарабатыр мен Қошқарбайға қатысты шежіре	197
Найман шежіресі.....	202
Қанжығалы шежіресі жалғасы	203
Енді бір деректер.....	205
Арғын-Сүйіндік-Күлік шежіресі жалғасы.....	207
Найман шежіресі жалғасы	209
Қанжығалы шежіресі жалғасы	210
Қыпшақ шежіресі.....	212
Жеке бір деректер	213
Сахабалар және қазақ тарихы деректері.....	215
Қазақ шежіресі басы	220
Арғын-Қуандық тарауы.....	221
Арғын-Сүйіндік-Ақбура тарауы.....	222
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	222
Қуандық шежіресі жалғасы	223
Жәуке шешен.....	223
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	226
Арғын-Сүйіндік-Ақбура тарауы жалғасы	227
Қыпшақ шежіресі жалғасы	228
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	229
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	230
«Хан сүйегі» атауы туралы	231
Амалдық сопы әңгімесі.....	232

Қанжығалы шежіресі жалғасы	233
Торайғыр бидің сөздері	234
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	235
Бәсентиін шежіресі.....	236
Тауфық әңгімесі	236
Қаракесек шежіресі жалғасы.....	238
Қанжығалының болыс болуы	239
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы жалғасы	239
Бәсентиін шежіресі.....	241
Малайсарының өлімі.....	242
Мәшһүр Жүсіп өмірі.....	244
Қалдыбай қожа өлеңдері.....	245
Абылайдың алғаш көзге түсуі	246
Құлболды әулиелері туралы	246
Үкібай сөзі	248
«Сөз тапқанға қолқа жоқ» – дегеннің шығу төркіні.....	248
«Алланың шайтанынан адамның шайтаны күшті» делінген сөз	250
Манар деген әйел тапқырлығы.....	252
Шөженің өлеңі	252
Үлгілі сөз	254
Тағы бір деректер.....	255
Атаулар туралы.....	256
Ғибратлы сөздер.....	256
Арғын-Бегендік тарауы	257
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы жалғасы	259
Бәсентиін шежіресі жалғасы	260
Арғын-Қаржас шежіресі жалғасы	260
Ж. Аймауытов сөзі.....	261
Мақалдар	262
Күдері қожа өлеңі	262
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	269
Құдайды қолдан жасаушылар әлегі	271
Бір шежіре үзіндісі.....	272
Қыпшақ шежіресі жалғасы	273
Тән мен жан туралы.....	273

Шора батыр	276
Арғын-Сүйіндік-Тұлпар тарауы	290
Шора батыр	292
Тобықты еліне қатысты деректер	293
Арғын – Сүйіндік-Айдабол тарауы	295
Қазақ шежіресі (бесінші нұсқа)	297
Бәсентиін шежіресі жалғасы	297
Қыпшақ шежіресі	298
Арғын-Бегендік тарауы	299
Арғын-Сүйіндік-Орманшы тарауы	299
Уақ шежіресі	300
Керей шежіресі	300
Қанжығалы шежіресі	300
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы	301
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы	301
Арғын-Сүйіндік-Токшора тарауы	302
Бәсентиін шежіресі жалғасы	302
Қанжығалы шежіресі жалғасы	303
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы	304
Кірмелер туралы	304
Мәшһүр Жүсіп өлеңі	305
Төрелер шежіресі	305
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы	305
Қазақ шежіресі (алтыншы нұсқа)	309
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы	309
Байдалы және Айғаным	309
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы	311
Ноғай, қазақ шежіресі	311
Бәсентиін шежіресі	313
Шотананың Абылайға айтқаны	314
Қазақ шежіресі, ру ұрандары	314
Бір шежіре сынығы	315
Қаракесек шежіресі	315
Қазақ шежіресі басы	317
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы	319
Қазақ шежіресі (жетінші нұсқа)	319

Бұл қазақ қай уақытта «Үш жүз» атанған?.....	319
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы.....	323
Қаракесек шежіресі	326
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	328
Арғын-Сүйіндік-Ақбура тарауы.....	330
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	330
Қазақтың үш жүзге бөлінген жері.....	331
Арғын-Мейрам тарауы	333
Арғын-Сүйіндік тарауы.....	335
Қаракесек: Апай-Бөрі туралы	338
Бәсентиін шежіресі	338
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	340
Арғын-Сүйіндік-Ақбура тарауы.....	341
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы.....	341
Қанжығалы шежіресі.....	341
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы жалғасы	342
Бәсентиін: Бұқа, Күбір тарауы.....	343
Қанжығалы шежіресі.....	345
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	347
Бәсентиін шежіресі	350
Қанжығалы шежіресі.....	351
Арғын-Бегендік (Қозған) тарауы.....	352
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы жалғасы	352
Орта жүз шежіресі басы.....	353
«Хан сүйегі» атауы туралы	354
Төрелер шежіресі жалғасы	355
Қожалар шежіресі жалғасы.....	355
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	356
Шежіре жинау тарихы.....	357
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы жалғасы	358
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	360
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы.....	360
Арғын-Сүйіндік-Айдабол жалғасы	361
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы.....	361
Арғын-Сүйіндік-Айдабол	362
«Тоқал Арғын» шежіресі.....	362

Қанжығалы тарауы	363
Қазақ шежіресі (сегізінші нұсқа).....	364
Орта жүз – Арғын шежіресі.....	364
Арғын-Мейрам тарауы	366
Арғын-Бегендік тарауы	368
Төрелер шежіресі	370
Арғын-Бегендік тарауы	370
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	371
Арғын-Сүйіндік-Құлболды шежіресі	376
Шежіре жинау мәселесі.....	378
Мәшһүр Жүсіп өмірбаяны	378
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	381
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	381
Хандар шежіресі	385
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	390
Арғын-Сүйіндік-Ақбура тарауы.....	391
Арғын-Сүйіндік-Күлік тарауы.....	392
Арғын-Сүйіндік-Қаржас тарауы.....	394
Арғын-Сүйіндік-Айдабол тарауы.....	394
Түсініктер	397